

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Wawerska 7—Tel. 5.06.70

Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena **15 groszy**
za numerMiesięcznia
złotych **3.50**Zagranica **6 złotych**

Konto PKJ w Warszawie Nr. 29.129

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnośnym miesięcznikiem zł. 3,50, na prowincji miesięcznik zł. 3,51, zagranicą zł. 6,—. Za zmianę adresu 50 gr.
Cena ogłoszeń: za pierwszą wysokość 1 milimetra w tekście gr. 50, Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej.
Zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i załatwianie pracy bezpłatnie.
Układ ogłoszeń tekstowych: zwyczajnych 6-cto spawitoj. Za czerń ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Wybory robotnicze w Zagłębiu Dąbrowskiem

Klasowy Centralny Związek Górników uzyskał 12.047 głosów na 14.061 głosujących robotników

Dotarliśmy wczoraj w części nakładzie o wspomnianym zwycięstwie Centralnego Związku Górników podczas wyborów do zarządów obwodowych Kasy Bratniej w Zagłębiu Dąbrowskiem. Wyboru odbyły się w dn. 8 lutego. Stalegdy do nich:

Centralny Związek Górników, Z. Z. Z., Zjednoczenie Zawodowe Polskie i tak zw. Polska Praca [„narodowa”].

Uprawnionych do głosowania było ogółem

12.725 robotników.

Głosowało — 14.061. Podział głosów przedstawia się następująco:

- 1) C.Z.Z.G. — 12.047 głosów;
- 2) Z.Z.Z. — 799 głosów;
- 3) Z.Z.P. — 466 głosów;
- 4) Polska Praca — 729 głosów

Sytuację w poszczególnych dwunastu obwodach głosowania przedstawia następująca tabela:

NAZWA OBWODU	Uprawnionych do głosowania	Głosowało	C.Z.Z.G.	Z.Z.Z.	Z.Z.P.	P.P.
Obwód przy T. kopalni Parz w Dubrowie Gór.	2.158	1.779	1.538	91	—	145
Obwód T. na Niemcach, kopalnia Kasiemier i Joluz.	2.736	2.114	1.915	236	—	—
Obwód przy T-wie Kopali Węgla Flora w Dąbrowie.	1.330	1.014	884	56	73	—
Obwód przy T-wie Sosnow. kop. Mordziejew i Wawerów Mechn. w Nivce.	1.283	801	711	33	39	—
Obwód przy T. kop. Jerzy w Nivce.	1.010	10.102	1.010	—	—	—
Obwód przy kop. Wiktor w Miłowicach.	1.040	828	799	73	—	—
Obwód przy kop. Szymon w Chwałdowie.	1.120	1.110	1.110	—	—	—
Obwód przy kop. Józef w Wojkowicach — Kom. i Mur w Żagierzy	1.274	1.171	991	183	—	—
Obwód przy T-wie Hrabia Renard w Sosnowcu.	1.400	1.301	1.001	—	299	—
Obwód przy T-wie Solway w Grodzisku	2.064	1.534	1.064	180	90	—
Obwód przy T-wie Grodzickim w Grodzisku.	438	428	358	—	33	—
	1.094	791	451	61	41	—

Na froncie bez zmian

Według urzędowych komunikatów na froncie nie zaszło nic godnego uwagi.

Źródła angielskie podają szczegóły ostatniego ataku Abisycyków na Makalle. Wojska Ras Sejuma — jak już podaliśmy — nacierali nie bezczepnie na czołgu i dział włoskich, a nawet przedarli się poza linie tego opłaz, aż na przedmieście Makalle. Na przedmieściach Makalle Abisycyckim trafil jednak na sieć drutów kolczastych, gdzie zdiesiątkowały Abisycycków włoskie karabiny maszynowe. Abisycyckim musieli więc bez tego cofnąć się. Informatorzy angielscy dodają, że stak ten przekonał musiał Abisycyckim, iż z-

łaskiem frontowym nie będą mogli zdobyć Makalle, a raczej chyba jakimś uderzeniem przedsięwziętym znieściska.

Źródła włoskie nie podają nic o walkach pod Makalle, a Abisycyckim zaprzeczają wiadomościom angielskim o tej porażce.

Na froncie południowym według urzędowych relacji włoskich również nie zaszło nic godnego znanowania. Źródła angielskie twierdzą, że kolumna zmotoryzowana

włoska nad rzeką Webbi. Gestro otrzymała posiłki i zapewne będzie nacierowała pomasz się naprzód. Abisycyckim również wysłali posiłki na front południowy, a m. in. 20 dział, w tem przeszło 10 przenośnych do ostrzelwania czołgów.

Anglik pilk. Holt został podobno mianowany głównym doradcą wojskowym Negusa.

Hitlerowcy nie zapłacą

a wogóle kpią sobie z polskich zarządzeń od weto wch

Jak się dowiadujemy, pertraktacje polsko-niemieckie w sprawie należności polskich za niemiecki transport kolejowy przez Pomorze utrzymują na martwym punkcie. Strona niemiecka nie wykazuje pośpiechu w modyfikowaniu propozycji przedłożonych a uznanych przez Polskę za niemożliwe do przyjęcia. Niemcy twierdzą, iż ograniczenie tranzytu kolejowego przez Pomorze jest w okresie zimowym niekorzystne dla kolei niemieckiej, gdyż dopiero późna wiosna powoduje ożywienie ruchu osobowego między Rzeszą a Prusami Wschodnimi. Wobec tego strona niemiecka uważa, że dysponuje dostatecznym

okresem czasu na podjęcie dalszych rozmów z Polską w sprawie regulacji zaległości kolejowych. W kołach poinformowanych się stało, iż dotychczasowe propozycje niemieckie nie nadają się w żadnej mierze jako podstawa do rokowań. Okazuje się, iż Niemcy pragnęli całą polską należność kołejową uregulować w towarach bez wszelkiej wpłaty gotówkowych. Ze strony polskiej nie przedłożono Niemcom konkretnych kontrapropozycji, nie dano kontrbateriał niemieckiemu do zrozumienia, że Polska obstawiała musi przy zasadzie spłaty należności kolejowych w gotówce. (Press)

Ameryka i Japonia

Echa sensacyjnego wystąpienia gen. Pittmana

Ambasador japoński w Waszyngtonie Saito odmówił bezpośredniego komentowania sensacyjnego przemówienia sen. Pittmana. Ambasador Saito oświadczył jednak, że Japonia nie ma żadnego zamiaru zamknięcia Stanom Zjednoczonym ani innym państwom, drzwi do handlu z Chinami. Zdaniem ambasadora Saito, możliwość wojny pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Japonią jest nie do pomyślenia. Ambasador podkreślił, że nie nie wypłyne na zmianę jego opinii w tym względzie i że liczeni Amerykanie myślą tak samo jak on.

SENAT AMERYKAŃSKI PRZECIW JAPONII.

Na posiedzeniu senackiej komisji spraw zagranicznych po sen. Pittmanie zabral głos sen. Lewis, który również zaatakował Japonię, oświadczaając, że dąży on do rozciągnięcia kontroli nad A-

zją kosztem interesów amerykańskich. Ustąpienie Stanów Zjednoczonych z Filipin Lewis określił jako wielki błąd. Przemówienie sen. Lewisa było przyjęte głośnie i oklaskami na galerii.

RZĄD OFICJALNIE NIE ZNA PRZEMÓWIENIA SEN. PITTMANA.

Amerykański sekretarz stanu Hull oświadczył, że nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności za sensacyjne wystąpienie sen. Pittmana. Oświadczył on dalej, przedstawicielom prasy, iż nie miał szcze „okazji” zapoznać się z treścią tego przemówienia. Sen. Pittman — mówił Hull — zajmując wprawdzie wstąpienie „stanowisko na kongresie, lecz co się tyczy tego ostatniego przemówienia, to sen. Pittman nie zasięgał mojej rady i dlatego nie widzę powodu do komentowania tego przemówienia. (PAT.)

W rocznicę powstania austriackiego

Wczoraj upłynęły dwa lata od wybuchu bohaterskiego powstania robotników austriackich. Rocznicę tej już poświęciliśmy wspomnieniu specjalne. Tu chcemy podkreślić jeden tylko szczegół.

Powstanie w Austrii wybuchło 12-go lutego. Ale poprzedził je nie udany zamach paryski z 6-go lutego. Faszystowski ten zamach wpisał się nie do historii, ale do legendy. Dalszemu podzielił się do dyktanda, a na jego miejsce przyszedł „narodowy” Doumergue’a. Zmiana ta wywarła, by Dollfus spowodował wojnę domową u siebie. Przygotowywał się on do tej wojny przez długi szereg miesięcy, od objęcia przez Hitlera władzy w Niemczech. Ale on przeszkodził stał na rzad francuski. W rządzie Daladier’a minister spraw zagranicznych Paul Boncour. Ostrzegł on wielokrotnie Dollfusa przed rozpętaaniem wojny domowej i Dollfus przyszedł, że nie dokona przewrotu austriackiego i że nie rozwiąże organizacji robotniczych. Ale gdy tylko rząd radkalny nastąpił, Dollfus stał się przyrzeczenia i dokonał zamachu stanu.

Miełło dwa lata. I cóż widzimy dzisiaj? Dollfus zginał z rąk hitlerowców, w łonie laszmy austriackiego zwałczy się wzajemnie zwolennicy Mussoliniego i Hitlera, Austria pod względem gospodar-

czym skłania się ku ruinie. Powstałe Włochy laszystowskie są osła bione z powodu wojny, nieubezpieczone, hitlerowide tem samem wrzaski.

I oto „zwycięzcy” z przed dwu lat udają się do Pragi, Paryża i Londynu, by wyzyskać pomoc i poparcie. Wyrzekają się, acz półgłosem i niechętnie, Habsburgów, godzą się wejść do wielkiego bloku antyhitlerowskiego, który w tym momencie jest także blokiem anty-włocim, jest także Róża socwicia, zgodzili się na wszystko, co im poddyktuje Zachód, byle uratować swą władzę.

„Zwycięzcy” bankrut przezwajają swój nieuchronny upadek i gotowi są paść na kolana przed każdym, kto ich wyzyska.

Dwa lata minęło zaledwie od zdławienia rewolucji łutowej. A już podziemia Austria robotnicza czule się silniejsza od swych katów, dilerzycy jeszcze władzę w rękach.

Jeszcze kilka miesięcy i — wrzecie spodziewanego zwycięstwa lewicy we Francji — koniec laszmy austriackiego będzie nieuchronny.

Sytuacja w Grecji

W poniedziałek popołudniu w Atenach Tsaldaris, Theotokis i Rallis odbyli naradę w sprawie utworzenia nowego frontu antylenistycznego.

Król Jerzy 2-go przyjął wczoraj przywódcę partii republikańskiej Papanastasiu, który oświadczył, iż jest zwolennikiem współpracy wielkiej partii politycznych zajmujących dotychczas opozycję nie stanowiskowo względem siebie Papanastasiu zaznaczył, iż partia

jego, pozostając wierna ideałom republikańskim, będzie pracowała szczerze nad przywróceniem spokoju w kraju w ramach obecnego regimenu. Następnie przywódcę republikańskiego wypowiedział się za przywróceniem stanowisk wszystkim oficerom i urzędnikom, którzy zostali pozbawieni ich po rewolucji marcowej, doradzając królowi przeprowadzenie selekcji personelu oficerskiego i urzędniczego pod kątem zaślugu i fachowości. (PAT.)

Powrót Habsburgów—nieaktualny

„Daily Telegraph” zamieszcza na naczelnym miejscu wywiad swego dyplomatycznego korespondenta z wicekanclerzem austriackim, księciem Starhenbergem. W wywiadzie tym wicekanclerz podkreśla, że przywrócenie monarchii Habsburgskiej nie jest kwestią najbliższej przyszłości. Książe Starhenberg uzasadnia swą stanowisko celami politycznymi Rządu austriackiego, którego program polega na współpracy z innymi państwami Europy

środkowej. W chwili obecnej — pookreślił książe Starhenberg — państwa „Małej Ententy” uważają powrót Habsburgów za próbę przywrócenia dawnego cesarstwa austriackiego. Austria dżielisz nie dąży do tego i jest zadowolona ze swych granic. W dalszym ciągu wywiadu ks. Starhenberg omówił atmosferę nieufności, panującą w stosunku do wysiłków Rządu austriackiego, przedewszystkiem w Jugosławii.

◆ Chcąc przeczytać pismo, trzeba je kupić ◆

Chopin i armaty

Antywłoskie zarządzenia sankcyjne wywołały, jak wiadomo, we Włoszech olbrzymie burze nie, nie tylko mase spontaniczne, ale wyrażone przez organizację laszowską. (W tym jest rola entuzjastów literatury. Przecież i u nas „lud się cieszy” spowodował nową konstytucję, a Chopin wyolęśił żywiołowo głosowali na ukończonych przedstawicieli „Lewiatana”). Wlk obrazili się na świat cały, że go nie chciało uznać za jasio. Gdy się na psychik wilków nie można się temu obwiniać. Zrozumiał, że jest akcja przeciwności, polegająca na propagandzie bojkotu towarów z państw sankcyjnych. Wlk jednak przesadził. Wyseł po granicę normalnego wilkołwa i parskając piętą wcielił. Zarządzenia bojkotowe objął również obca obywatel. Jest szczególna zawziętość wystąpić przeciw plom udułemu angielskiemu robiąc jedynie wyjątek dla Szekspira (może dlatego, że pochodzenie jego jest podobno ino-stalne). I dla Bernarda Shawa, który, jak wiadomo, z właściwym sobie wdziękiem potrafił połączyć entuzjazm dla komunizmu i Sowieci z aprobatą laszowskiej „misji cywilizacyjnej” w Afryce. Nie oszczędził jednak i innych państw sankcyjnych. Zakaz bojkotowy objął między innymi utwory muzyczne kompozytorów tych państw ponieważ są należące do nich i Polska odparł padł również Chopin.

Biedny Chopin! Kazaano zamilać jego genialnym kompozycjom za karę, że jego naród w kilkadziesiąt lat po jego śmierci odmówił się zasłowość do uniwersity Ligi Narodów. Właśnie w zestawieniu z tem na swiatem, które wyszło ponad naród i stało się własnością kultury światowej, która symbolizuje dzisiaj już nie człowieka, ale jakąś najczystsza, oderwaną od realności dnia codziennego, doskonałość natchnionych muzycznych, — właśnie w zestawieniu z tem uniwersalnym, — stał się obiektem politycznym stał się szczególnie wyraźny i łatwy do zamaskowania.

Dobre mnié narodu włoskie go ratuje fakt, że jednak nie wszyscy Włosi ulegli temu zamówieniu umysłowi. Wprawdzie nikt z osób stojących na świeczniku nie wystąpił w obronę Chopiana, młodzi nawet muzykaliści, ale publiczność, jak donosi „Praca”, zaprzeczyła. Nie koncesje pianisty Brattolowiego w Mediolanie, gdzie również z programu Chopin został usunięty, słuchacze domagali się, by na wie Chopina i w reżulacji spowodowali swa postać w pianie do odegrania dwóch utworów „sankcyjności”.

Fakt pozostał jednak jak tem. W XX-w wieku najbardziej mnié umysłukony na ród pozwolił sobie narodzić, jak bojkotowy, który kompromitacja netyko reżim włoski ale całą naszą kulturę. Bo co to, dużo mówić, wszyscy jesteśmy, — jako ludzie tworzący przeżywaną epokę, — w jakim sposób winni, że motywie są na świecie także bluznierzysta i barbarzyństwa.

Wiedząc z pism zagranicznych widziałem rysunek przedstawiający sanitariuszy abisyńskich, którzy, stojąc na noszach ranego oficera włoskiego.

— Dokąd mnie niesiecie? — pyta trzowiec oficer.

— Niech się pan nieczeg nie boi, — mówi czarny sanitariusz z szacunkiem należnym rade biatemu, — niesiemy pana do ambulansu Czerwonego Krzyża.

— Na młot bokał — krzyczy przerażony oficer, zrywając się z noszy, — wszędzie tylko nie do ambulansu. Przecież to najniebezpieczniejsze miejsce.

Naturalnie to tylko dowcip, ale zrodził go fakt, że znana nie wystawiać chłubnego świadectwa naszej kulturze.

Zbombardowanie szpitala szwedzkiego Czerwonego Krzyża wywołało wprawdzie także protesty, oburzenie i noty dyplomatyczne, ale wszystko to było jakieżś nieśmiałość, nieporadność, że aż wydanie nieśleszcze. Oskarżenia propositu zakpił sobie z takimi oburzeniami opinii światowej. „Niech więc Stockholm nam powie, — pisze Giorgio d'Italia, — czy będzie się domagał od naszych lotników, by przez rzucenie bomby spuszczali się na ziemię zapomną spadochronów czem przekonać się, czy gdzieś ma jakieś szwedzkie doktorki?”

Historię, którzy za lat 100 będą badali nasze czasy będą mieli bogaty materiał dokumentalny: książki, prasy, film. Ale zrozumienie paradoksu naszej epoki nie będzie łatwe, jak nie jest łatwa i dzisiaj. Trudno będzie zrozumieć, jak ludzkość mogła popaść także okropne noseny, jak nie niszcząc środków żywności w czasie gdy miliony przymarli głodem. Albo dlaczego zamknięto fabryki i redukowano produkcję artykułów, które potrzebne były tym wynędzniałym masom a równocześnie, jak ludzkość, która wytwarzała rozmaite skomplikowane narzędzia śmiercionośne dla hurtowego wymordowania tych mas. To są pytania, których nie da się rozwiązać.

Oto aktualny przykład z terenu Warszawy z ostatniego czasu.

W artykule, przed parą tygodniami poświęconym cennemu żywotowi, na liczących przykładach (jabłko, mała, chleb, masło, nabiał i t.) odzwiercila, jaka ogromna rozpiętość cen (placowych) produktów a pobieranych od spożywców utrzymywana jest w dalszym ciągu przez spekulatorów, zbierających lichwiarskie zyski na handlu artykułami codziennego potrzeb.

Jako na jeden z drastycznych przykładów wskazaliśmy m. in. na lichwę masłową, w szczególności zaś na cenę masła podkarpackiego, że ceny te wprawdzie obrotowo obniżają się (po świętach z powodu większego sezonowego popytu na słone i smalec) jednak dozwolę masła do Warszawy coraz bardziej o-

nia, na które przyszły, naprawdę kulturalny człowiek, nie będzie umiał odpowiedzieć. Powie prawdopodobnie: że ciępieliśmy na zbiorową chorobę umysłową, której charakterystyczną cechą było, że mieliśmy skłonność do rozbienia tego, co było zaprzeczeniem naszych słów, a może i szerszych pragnień.

Szkoda, że nie umiemy tej choroby leczyć. Może nawet umielibyśmy, ale rady świata nie znajdują się w rekach tych, którzy patrzy trzeźwo na rzeczywistość i chcą wyciągnąć konsekwencję z tego co widzą.

Gdy na placu w Berlinie, pod protektoratem największych dostawców państwowych, płacono książki największych duchów nietylko Niemiec, ale i świata, zdawało się, że ten grzyz dym, jaki szedł od stosu, wycisnie nietylko był przylotem i obywatela, ale zmusi ludzkość do przetrzaania się — uświadomienia sobie dokąd świat idzie. Niestety Ali podstępnie godności ludzkiej, ani okrucieństwa, ani idylotyczny rasistyczny, ani nowe lekceważenie traktatów, ani szaleńcze zbrojenia — nie nie wywołało poważnej reakcji świata. Zamiast pomyśleć o tem, aby w porę zająć zarzewie przysięgłego potopu, rozpętało wyćzby zbrodni, którego naturalnym kresem zawsze jest

wojna.

Konflikt włosko - abisyński, właściwie rzecz nazywając na zad bandycki na Etyopie, znowu niósł nadzieję, że ludzkość zdobędzie się na krok stanowczy wobec burzycielskiego pokoku. Liga Narodów odgrywa w całej sprawie rolę owej pauny z piosenki, co to i chciałyby i boi się.

Bażniale to są prawdy, potwarzane aż do znudzenia przez wszystkich niemal publicystów lewicy społecznej. O paradoksy, którejsi z nich, o abizach i nowszych świata, które mogłyby być przy dobrej woli usunięte, mówi się bardzo dużo. Ale to jednak niewiele pomoci. I dlatego nie można przestać pociągać za sznur dzwonu alarmowego, choć to czynność nudna i prostacka, dopóki te warstwy, których opinia powinna decydować o losach świata, nie obudzą się z bezradności i nie obrzucą z narkotyków oszukiwanych dogmatów patrystycznych.

Be trzeba wierzyć, że Chopin zwycięży armaty.

Ala Chopinowi musi ktoś pomóc.

Zwycięstwo klasy pracującej będzie zwycięstwem kultury nad barbarzyństwem.

Józef Skórzyński.

„KWIAT HAWAJU” najpiękniejsza operetka Abrahamal

Manewry spekulatorów żywnościowych

W świecie lichwiarskich praktyk spekulatorów żywnościowych z jednej strony, a drugiej doposażony i niewiadomo czem działający i niewiadomo jakiegoś naszych czynników kompletnych z drugiej — coraz obciążniej zaczyna wyglądać owa „obudowa” czy też „ochrona” rynku wewnętrznego, którą nam tak solennie zapowiadano.

Przetargi nasze sprawdziły się w przeciągu tygodnia. Z ceny 2,8 zł. za kg. masła i jakości znacząco — przy ograniczonym dowożeniu — idę w górę aż do 3,4 i 3,6 i w tym samym stopniu podrożało masło II gatunku. Powołano doń masło Węgierskie, przeto ceny masła aż nadal „można” na to by niedługo, gdy przyjdzie wiosna (pozi), zostały wyświebowane jeszcze wyżej.

Jakże to gospodarstwo uzasadnia na przyczyną wywołuje podróżowanie masła? Mleka jest wódro i mleko nie drożeje, śmietana również nie drożeje... Za mleko produkcja jak zawsze pobiera najwięcej po 8 gr. za litr, bo dość go mają na sprzedaż.

I wyliczenie tylko ceny masła, w zupełnym oderwaniu od wszystkich innych gospodarczych składników, są przedmiotem manewrów spekulatorów, którzy ceny te liczą chciwością, wedle swego kaprysu... Hurtownicy — spekulanci ogłaszają dowóz masła do Warszawy nowych sztuk, bo im „lepiej się ładnie” wywieźć masło zagranicę, zwłaszcza do Niemiec.

Jak nas informują wywóz do Niemiec masła i innych tłuszczów, odbywa się w małych paczkach na wóz paczek żywnościowych i uwarotwiej jest masowo.

Ala czy to, że Niemcy przetrabiają i magazynują żywność na cele wojenne, potrzeba dużo tłumaczyć, czy to jest już dzisiejszym powodem, by ludność naszych miast miała być pozbawiona takiego niedożywienia artykułu, jak masło? No nikt chyba, żaden nasz sanacyjny „ekonomista” nie nazwie masła artykułem luksusowym Tym

czasem obecne ceny jego są dla szerokiej mas ludzkiej zupełnie nieopłacalne.

Wiecej czy spekulanci nabiałowi mogą — w dobie „ochrony rynku wewnętrznego” — robić bezkarnie wszystko, co im się podoba?.. Czy są tak potężni i „autosonkowi” że ich niekto nie wolno?..

Nie dawno jeszcze temu przychodziły z zagranicy tuczne roślina, które, sprzedawane w cenie 1,5 zł. za kg. stanowiły pewną gałąź przeciw „krajowej” lichwie tłuszczowej. Aloli pod pozorem krajowej produkcji soj do wapo mianne tuczne podwyższano cenę, że kosztują dziś 3 zł. za kg. Tymczasem cena soj wynosi również 2,8 zł. za kg. za kilogram.

Czyż nie jest to, jak gdyby znaczący „leżący” spekulacji nie ładnie?..

Co mają robić, ludzie, którzy lekarze zabraniają żywać tłuszczów wierzpowszych? A co mają robić dzieci, dla których masło stanowi (podobnie jak cukier) ważny artykuł odżywczy.

Czy dla oszukiwanych zysków spekulatorów żywnościowych ludność ma żyć w niedostatku?.. Czy to o miase komu się zastrzeżone?.. A gdzie, „ochrona rynku wewnętrznego”?

Warto dodać, że jednym z głównych hurtowników nabiałowych na Warszawę jest i. zw. „Związek Spółdzielni (i) Mlecz, iajczarskich” o którego praktyczni nieraz pisywaliśmy a w którym radzi kapital spekulacyjny.

Pokładamy nieco więcej miejsca kwestii powołanej, bo odzwiała ona spinać i drastycznie, jak nasze życie gospodarstwo przeżiwało zostało przez spekulację, która rozpętała się na nas, jak nędź i bieda. I na to niema już lekarstwa?..

Mróz szaleje

W całej Polsce w dalszym ciągu szaleje mróz. Najcięższe mrozy notowana była w Warszawie, gdzie termometr spadł poniżej — 30. W Zakopanem spadł — 28, w Ciesinie — 25, we Lwowie — 23, Łodzi i Krakowie — 20, w Zaleszczykach — 19, w Wilnie — 15, w Warszawie — 14, w Poznaniu — 1, w Gdyni — 7. W ciągu nocy i dnia Pogotowie

w Warszawie udzieliło pomocy w całym szeregu wypadków samochodowych. W Wileńszczyźnie i Malopolsce Zachodniej szaleją śniegi, a półwyspy Helkian szalał orkan połączony z niezwykle silną burzą morską. Na Wileńszczyźnie i Pomorzu notowana jest tendencja do ocieplenia, która w ciągu kilku dni objmie zapewne cały kraj.

Jubileusz czasopisma „Cement”

Każdy jubileusz owocnej pracy społecznej wywołuje opinię reakcyjną i zainteresowanie opinii, zwłaszcza gdy dotyczy dzieł i pionierskiej — gdzie toruje się drogę nowe i nieznane. Praca społeczną w pełnym słowa znaczeniu nazwać można wydawnictwo czasopisma „Cement”, organu Związku Polskich Fabryk Cementu. Znanie są trudne warunki istnienia i rozwoju polskiej prasy technicznej. Źródło trudności leży w powszechnych objawach kryzysu materialnego, doświadczanego przez zrzeszenia zawodowe techników rozmaitych gałęzi umiejętności, jak również, co należy z naciskiem podkreślić, w pewnym nieukończonym naszym rynku czasopiśmie technicznych. Duża stopniowo ich ilość (dwutygodników miesieczników) i wielkie ambicje każdej redakcji dają w wyniku czasopiśmiarstwo, mimo wysokiego poziomu artykułów, charakteru specjalizacji, czynnika decydującego częstotliwości o wartości praktycznej publikacji. Czasopismo „Cement” zerwało z „modnym”, encyklopedycznym szablonem i postanowiło wyspecjalizować się w ściśle ograniczonym, choć bardzo obzernym dziale betonu i żelbetu. W jakiej mierze decyzja ta okazała się słuszną, — dowodem tego ogromna popularność pisma (w znaczeniu rzeczowym), zarówno wśród naszej elity technicznej, jak i w najbardziej zaopatrzonych w papiery Polskiej. Zdarzały się wypadki, że „Cement” docierał tam nawet, dokąd prasa codzienna nie miała dostępu ze względu na małe zainteresowanie sprawami ogólnymi. Natomiast umieszczone w „Cemencie” wskazówki, czy dokładny opis, jak należy wykonać wygodną ławkę ogrodową, racjonalny silos na pasze, fundament pod dom i zabezpieczający przed wigością i p. z. naleziały uznanie i grunt podany w umysłach, stanowiących na ściśle praktyczną stronę życia.

Praca społeczna redakcji miesięcznika „Cement”, która owaśmian mówiąc, nie ograniczała się tylko do zbogacenia naszej skromnej literatury fachowej betonu — żelbetu, a także równocześnie organizowała kursy dla rzemieślników i techników budowlanych, zajęcia fachowe i wiele innych poczynań, dala trwałe i wartościowe wyniki.

Ostatni, jubileuszowy zarys „Cementu”, wydany w podwójnej objętości w specjalnym układzie graficznym, ma na celu dokonanie przeglądu stanu naszej techniki w zakresie budownictwa, w którym cement jako drugi odgrywa coraz donioślejszą rolę. Mamy więc przed sobą nie reprodukcję najbardziej charakterystycznych rodzajów stosowania cementu, obejmujących różne dziedziny budownictwa od najprostszyc form użycia cementu przy akromnych budyn-

kach wiejskich, poprzez drobne budownictwo, aż do wielkich budowli inżynierskich w zakresie dróg, mostów, budowli wodnych i gmachów. Widzimy dalej możliwości stosowania cementu w rzemieśle, w ogrodnictwie, w urządzeniach dekoracyjnych, sanitarnych i inne.

Tendencje do stosowania cementu są na całym świecie tak żywe i powszechne, że mimo ograniczeń na kryzys polski rachu inwestycyjnego, zbyt cementu w Polsce w ostatnim roku podszedł gwałtownie. W tym czasie cementu wynosiło 757 tysięcy ton, w roku 1935 notowa się jest wzrost do 772 tysięcy ton.

Zwiększenie się spożycia cementu w roku 1935 przypisać należy wzmożnionemu zastosowaniu cementu do budowy dróg. Związek Polskich Fabryk Cementu przeprowadził na tem polu rozległe studia, zebrał materiały informacyjne zagranicą, sprawdził fachowców i maszyn, oraz wybudował własnym kosztem trzy odcinki próbne pod Warszawą, we Lwowie i na Śląsku, aby stwierdzić użyteczność tych dróg w naszych warunkach klimatycznych i gospodarczych. Doskonałe wyniki tych odcinków próbnych spowodowały że rok stosowanie nawierzchni betonowych do najbardziej obciążonych dróg. Trzeba dodać, że budowa dróg, a zwłaszcza dróg betonowych, gdzie koszty materiałów są znikome w porównaniu z robocizną, jest niemiernie ważna dla racjonalnego zatrudnienia bezrobotnych. Aktualne te obecnie sprawy, na których, a trudnych do wyliczenia w całości pozostały wydawcy „Cementu” (choćby np. ostatnio prowadzona akcja wśród poborowych w wojsku, dla których urzęda się specjalne fachowe kursy betoniarstwa, nowego, a popłatnego faktur) stwierdzają społeczny i wartościowy praktyczny charakter działalności Związku Polskich Fabryk Cementu, propagującej jak najszersze stosowanie w praktyce cementu, narzucając słusznym cudem świata?..

(X)

Wkładki oszczędnościowe w P. K. O.

w m-cu styczniu 1936 r.

W mieście styczniowe wkłady oszczędnościowe, jak również liczba oszczędnościowych wykazały dalszy wzrost. Wkładki oszczędnościowe wzrosły o 18.757.080 zł, osiągając na dzień 31 stycznia 1936 r. stan 692.996.678 zł. Jednocześnie za wstaniem wkładów oszczędnościowych, wzrosła w tym czasie i liczba oszczędnościowych w P. K. O. W ciągu stycznia b. r. P. K. O. wydała 33.700 nowych książeczek oszczędnościowych, osiągając na dzień 31 stycznia 1936 r. ogólną ilość 1.985.183 czynnych książeczek.

Jaka, obrać drogę?...

najkrótszą i najszybszą prowadzącą do wydobycia się z kłopotów i biedy? Wybierzcie drogę przeznaczenia i losul Ta droga jest loteria, która w jednej chwili może Was uczęścić, odbierając wygraną. Losy do niej kładzie 35 loterii są już do nabycia w kolekturze

A. WOLAŃSKA

Centrala, Warszawa, Nowy Świat 19. Oddziały: w Warszawie, Wilnie i Krakowie. Zmówienia zamiejscowe załatwiamy od ręki. Księga P. K. O. 7192. Cena losu 40 zł; ewentual 10 zł. Ciągnienie 20 lutego.

Doniesienie wyjaśnienie Prawo do zasiłku chorobowego

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał doniesienie dla pracowników wyjaśnienie, dotyczące prawa do zasiłku z zasiłku chorobowego.

Według wyjaśnienia ZUS, art. 115, t. zw. ustawy oświadczenia o ustale prawa do zasiłku na wypadek choroby po upływie czterech tygodni czyli 28 dni od chwili podlegania ubezpieczeniu obowiązku jest ubezpieczania.

A zatem bez względu na to, czy

pracodawca opłacił składki, a nawet bez względu na to, czy pracodawca zgłosił danego pracownika do ubezpieczenia, a chwila gdy pracownik wskazał chorobę stała się niepodlegną do pracy, a ma za sobą 28 dni preparacyjnych w przedsiębiorstwie, które obowiązuje jest zgłaszać swych pracowników, pracownicy przysługują prawo do zasiłku pieniężnego z Ubezpieczalni.

